

Les pronoms démonstratifs (Samostatné ukazovacie zámená)

Vypracovala: Mgr. Eva Gutová

Pomocou ukazovacích zámen môžeme poukázať na nejakú osobu, zviera alebo vec, o ktorej hovoríme. Vo francúzštine rozlišujeme **ukazovacie zámená nesamostatné** (les adjectifs démonstratifs) a **samostatné** (les pronoms démonstratifs).

Samostatné ukazovacie zámená nahrádzajú podstatné mená označujúce osoby alebo veci, na ktoré chceme poukázať.

Vous avez raté le bus. Prenez donc celui de dix heures: celui = le bus

Zmeškali ste autobus. Chodte teda tým o desiatej.

Regarde cette maison, comme elle est belle! - Regarde celle-ci, elle est encore plus belle!

Pozri sa na tento dom, aký je pekný! - Pozri sa na tento tu, je ešte krajší!

Pre samostatné ukazovacie zámená poznáme tvary jednoduché a tvary zložené.

1. **Jednoduché tvary samostatných ukazovacích zámen**

	Mužský rod	Ženský rod
Jednotné číslo	celui	celle
Množné číslo	ceux	celles

Celui qui arrivera le premier aura un cadeau.

Ten, kto príde ako prvý dostane darček.

Je préfère la voiture de Camille à celle de Jean.

Mám radšej Kamiline auto než to Janove.

Les vêtements en nylon sèchent plus vite que ceux en coton.

Oblečenie z nylónu sa suší pomalšie ako to z bavlny.

Racontez-moi vos expériences et celles de vos amis.

Porozprávajte mi o vašich skúsenostiach a o skúsenostiach vašich priateľov.

Jednoduché tvary samostatných ukazovacích zámen používame predovšetkým v spojení s:

- **vedľajšou vetou vzťažnou**

Je vous présente ceux qui ont triomphé ce matin.

Predstavujem vám tých, ktorí dnes ráno triumfovali.

- **nezhodným prívlastkom**

Je ne trouvais pas l'ouvre-bouteilles donc j'ai emprunté celui de ma voisine.

Nenašiel som otvárač na fľaše, tak som si požičal ten od mojej susedy.

- **príčastím minulým**

Voici son dessin, voici celui réalisé par mon fils.

Tu je jeho kresba, tam sú tie, ktoré urobil môj syn.

B) Zložené tvary samostatných ukazovacích zámen

	Mužský rod	Zenský rod
Jednotné číslo	Celui-ci Celui-là	Celle-ci Celle-là
Množné číslo	Ceux-ci Ceux-là	Celles-ci Celles-là

Zložený tvar samostatného ukazovacieho zámena vytvoríme pridaním príklonky **-ci** alebo príklonky **-là**. Príklonka **-ci** označuje pojem, ktorý je časovo alebo miestne **bližší**. Príklonka **-là** označuje pojem, ktorý je časovo alebo miestne **vzdialenejší**.

De toutes ces fleurs, c'est celle-là que je préfère.

Zo všetkých kvetov uprednostňujem tamten (kvet).

Si vous voulez un bon melon, je vous conseille celui-ci.

Ak chcete dobrý melón, odporúčam vám tento tu.

Ak chceme nahradiť práve vymenované podstatné mená, príklonkou **-ci** označíme podstatné meno, ktoré bolo uvedené ako **prvé**. Pridaním príklonky **-là** nahradzame podstatné meno, ktoré bolo uvedené ako **posledné**.

Voilà les filles de Pierre: Marie et Julie. Celle-ci est médecin, celle-là est chanteuse.

To sú Petrove dcéry: Mária a Júlia. Jedna (= Mária) je lekárka a druhá (= Júlia) je speváčka.

3. Neurčité samostatné ukazovacie zámená

Jednoduché tvary	Zložené tvary
------------------	---------------

Ce, c'

Ceci, cela, ça

Ukazovacie zámená **ce, c'** sa používajú len ako **podmet** slovesa être.

C'est très beau. – Je to veľmi pekné.

Ce sont des étudiantes. – To sú (nejaké) študentky.

C'est un chanteur. – To je (nejaký) spevák.

Ukazovacie zámená **ceci, cela, ça** môžu byť vo vete použité ako:

- **podmet**

Cela arrive assez souvent. – To sa stáva veľmi často.

- **priamy predmet**

Regardez bien ceci et cela. – Dobre sa pozrite na toto a na tamto.

- **nepriamy predmet**

Vous n'avez pas pensé à cela ? – Vy ste na to nemysleli?

- **príslovkové určenie**

Je suis venu pour cela. – Prišiel som pre toto (kvôli tomu).

Ceci označuje pojem **bližší** (menovaný ako posledný) alebo ten, o ktorom ešte **len bude reč**.

V bežnej francúzštine sa ukazovacie zámeno **ceci** používa len zriedka. **Cela** označuje pojem **vzdialenejší** (menovaný skôr) alebo ten, o ktorom **už bola reč**.

Ceci est pour vous, cela est pour eux.

Toto je pre vás a tamto je pre nich.

Voilà du fromage et du beurre; j'aime mieux ceci que cela.

Tu je maslo a syr, mám radšej toto (= maslo) než tamto (= syr).

Je voudrais vous dire ceci: allez-y ce soir.

Chcem vám povedať toto: chodte tam tento večer.

N'y allez pas, je voulais vous dire cela.

Nechodte tam, to som vám chcel povedať.

V hovorovej francúzštine sa zámeno **cela** nahrádza zámenom **ça**.

Ça ne posera pas de problèmes. – To nespôsobí žiaden problém

Ça doit être difficile. – To je zrejme ťažké.

Zopakujte si:

1. Na čo nám slúžia ukazovacie zámená?
2. Charakterizujte, aké sú to samostatné ukazovacie zámená.
3. Vymenujte jednoduché tvary samostatných ukazovacích zámen a charakterizujte ich použitie.
4. Vymenujte zložené tvary samostatných ukazovacích zámen a charakterizujte ich použitie.
5. Vymenujte tvary neurčitých samostatných ukazovacích zámen.
6. Porovnajte funkciu neurčitého zámena **ce / c'** a funkciu neurčitých ukazovacích zámen **cela, ceci, ça** z hľadiska ich postavenia vo vete.

Literatúra:

HENRICH, J. - RADINA, O. - TLÁSKAL, J.: Francouzská mluvnice

http://www.synapse-fr.com/manuels/P_DEMON.htm

<http://www.francaisfacile.com/exercices/exercice-francais-2/exercice-francais-2922.php>

<http://www.connectigramme.com/demonstratifs.html/odyframe.htm>